

W. 70

EDICT

WEGEN
BESETZUNG
DER
MAGISTRÄTE
IN NEU-OSTPREUSSEN.

De Dato Berlin, den 20. März 1800.

Bialystok,

gedruckt bey Johann Jacob Daniel Kanter, Königl. Neu-Ostpreussischem Hofbuchdrucker,

---

EDYKT

WZGLEDEM
POSTANOWIENIA
MAGISTRATÓW
w
PRUSSIECH NOWO-WSCHODNICH.

De Dato w Berlinie dnia 20. Marca 1800.

---

w Białym stoku,

z Drukarni Jana Jakuba Daniela Kantera, Jego Królewskiey Mieszc Nowo-Wschodnich
Pruss Nadworniego Drukarza.

Wir Friedrich Wilhelm,
von Gottes Gnaden König von
Preußen etc. etc.

Thun kund und fügen hiemit Jeder-
mann zu wissen. Die zweckmässige
Verwaltung der öffentlichen Geschäfte
hängt vorzüglich von sorgfältiger Wahl
der Beamten ab, in deren Händen sie
sind. Wir finden es daher dem allge-
meinen Besten durchaus angemessen,
auch bey der Wahl der Magistrats-Pe-
sonen in den Städten überhaupt, und
besonders der Policey - Bürgermeister,
Uns derjenigen Ober - Aufsicht nicht
zu entziehen, welche Wir als Mittel zu
einer guten Staatsverwaltung für Un-
sere Pflicht anerkennen.

Fryderyk Wilhelm z Bożey
Łaski Król Pruski etc. etc.

Czyniemy wiadomo tym Naszym
Uniwersalem komu o tem wiedzieć na-
leży. Gdy Rząd Interesów Publicz-
nych zamiarowi swemu odpowiadają-
cy, szczególnie na pieczołowitey za-
wiślo Elekcyi Urzędników, którym
one powierzone zostaią, wcale więc
stosownie do rzeczy i dla dobra pow-
szego skutecznie być uznajemy,
abyśmy przystępując do takowej Elek-
cyi Osob Magistratowych, w Ogólno-
ści w Miastach szczególnie zaś do
Obierania Burmistrza Policyjnego od
wyższego w takowym razie nieoddalili
się Dozoru Naszego, który jako spo-
sób do utrzymania Rządu obowiązkiem
Naszym być deklarujemy.

Eben

Rownie

Eben so angemessen finden Wir es aber auch, Guts-Obrigkeiten und städtische Communen, theils bey den Wahlrechten zu erhalten, welche sie bishero gehabt, theils ihnen diese Rechte, so wie sie Unsere übrige Staaten genießen, zu verleihen. Es müssen indessen diese Rechte in der Ausübung dem Zwecke des allgemeinen Besten und der Ober-Aufsicht der dazu bestellten Behörden untergeordnet seyn. Diese Gründe veranlassen Uns zu folgenden gesetzlichen Bestimmungen.

1. Die wirklichen Immediat-Städte sollen ihre Magistrate selbst wählen, die Wahl der einzelnen Personen bey entstehenden Vacanzen aber nicht durch die ganze Bürgerschaft, sondern durch den Magistrat, als Repräsentanten der Bürgerschaft, geschehen.
2. Da wo die Mediat-Städte bisher das Recht gehabt haben, ohne Mitwirkung der Guts-Obrigkeiten, die Magistrats-Personen zu wählen, bleibt es dabey, und wird es mit der Wahl einzelner Magistrats-Personen wie in den Immediat-Städten gehalten.
3. Da wo die Obrigkeiten allein das Recht gehabt haben, in ihren Mediat-Städten obrigkeitliche Personen zu bestellen, bleibt es bey dieser Gerechtigkeit.

Równie tak przyzwoicie być i to rozumiemy aby Zwierzchności Dóbr, i Obywateli Mieszczan, częścią przy tych utrzymać Prawach, które im dołąd służyły, częścią także te Prawa im nadać w sposobie w jakim inne Nasze Prowincje onych używają. Podlegając jednak zawsze powinny takowe Prawa w Exekuci Zamiarowi Dobra Pow-szechnego i wyższemu Dozorowi po-stanowionych na to Zwierzchności. Też tedy przyczyny powodują Nas następujące Prawem uchwalone czynie Ustawy.

1. Aktualne Miasta Królewskie sami sobie Obiorą swego Magistratu, Elekcyia zaś poiedyńczych Osób przy zdarzających się Wakansach, nie przez wszystkich Obywateli Mieszczan, lecz tylko przez Magistratu, iako Reprezentanta Mieszczan odprawiać się ma.
2. Tam gdzie Miastom Szlacheckim dotąd Prawo do Elekcyi Osób Magistratowych bez przyczynienia się Zwierzchności Dóbr służy, przy tem się zostaje, i Elekcyia poiedyńczych Osób Magistratowych, równie jak w Miastach Królewskich od prawiać się ma.
3. Tam gdzie iedyne tylko Dóbr Zwierzchności Prawo do Elekcyi Osób Magistratowych w swych Miastach Szlacheckich służy, toż Prawo i nadal zachowane Im zostaie.

4. Die zur Wahl berechtigte Magistratur oder Guts-Obrigkeit dürfen nur rechtschaffene und geschickte Subjecte wählen und in Vorschlag bringen. Die Candidaten müssen daher von Unseren Landes-Collegien über ihre Fähigkeiten geprüft und nur, wenn sie tüchtig befunden, angestellt werden.
5. Daher muss das gewählte Subject Unseren Landes-Collegien zur Genehmigung und Bestätigung vorgestellt werden, welchen Wir es zur unverbrüchlichsten Pflicht machen, mit aller Sorgfalt und Genauigkeit hiebey zu Werke zu gehen.
6. Da die Policey- und Magistrats-Beamte, in Rücksicht auf die Verbindung des Orts mit der Landes-Policy, der ihnen anvertrauten öffentlichen Cassen und obrigkeitlichen Verrichtungen, öffentliche Staats-Beamte sind; so müssen sie auf die Gesetze des Staats durch den Diensteyd verpflichtet und auf Verfügung der vorgesetzten Kammer durch den Landrath eingeführt und den Bürgerschaften als obrigkeitliche Personen vorgestellt werden. In den Mediat-Städten bleibt es den Guts-Obrigkeiten überlassen, in dieser Qualität auch dabey zu erscheinen, weshalb der Termin zur Introduction ihnen bekannt zu machen ist.
4. Magistraty lub Dóbr Zwierzchności do Elekcyi przywileowane, rzetelne tylko, i zdolne wybierać mają Subjekta in podać, Kandydaci zatem od Dykasteryów Naszych Kraiowych w Ich Umiejętności wyexaminowani i tylko w teńczas, kiedy zdolnymi być się okażą postanowieni być powinni.
5. Obrane zatem Subjektum Kollegio Naszemu Kraiowemu do Approbacyi i potwierdzenia podane być ma, którego nieprzestepnym Obowiązkiem być mieć chcemy, aby wszelką piecztowitością i ostrożnością; w tym razie postępowaly.
6. Urzędnicy Policyjne i Magistratowe, gdy z względu koniexyi Policyjnej mieyscowej z kraową tudzież dla powierzonych Im Kass Publicznych i czynności Urzędowych, Publicznymi stają się Urzędnikami Kraju, powinni zatem też przysiągą z funkcji do Praw kraiowych obowiązani i z dyżpozycji Kamery przełożonej przez Landratha introdukowani a Obywatelom Mieszczanom prezentowani być, w Miastach Szlacheckich zostawuie się Zwierzchnością Dóbr, w tem samem znaczeniu, przy też Uroczystości być przytomnymi dla czego termin do Introdukcji nauczony i oznajmiony Im być ma.

7. Die zur Wahl durch ihre Repräsentanten berechtigte Bürgerschaften, so wie die Guts-Obrigkeiten, sind verbunden, für die nöthigen Fonds zur Verwaltung der Orts-Policey und Besoldung der Beamten zu sorgen.

Da, wo dies noch nicht geschehen ist, sollen Unsere Krieges- und Domainen - Kammern solches bewirken; wobey Wir es ihnen zur Pflicht machen, den Communen und Guts-Obrigkeiten die Kosten dadurch zu erleichtern, dass denen Magistrats-Personen, die von Unsrer Bestimmung abhängende mit Besoldung versehene Stellen, als Servis- und Fourage-Rendanten mit beygelegt werden; wogegehen Wir es aber auch den Wahlberechtigten zur Pflicht machen, auf fähige Invaliden aus Unsrer Armee bey solchen Stellen, wozu sich dergleichen qualificiren, Rücksicht zu nehmen.

8. Die erste Besetzung der obrigkeitlichen Stellen in sämmtlichen Städten, behalten Wir Uns, mit Vorbehalt der in diesem Edicte für die Folge bestimmten Grundsätze vor, da Uns an der Wahl vollkommen brauchbarer Subjecte so sehr gelegen ist. Dies hindert aber nicht, dass die Guts-Obrigkeiten und Communen sogleich für die Besoldung aus ihren Mitteln sorgen müssen,

7. Obywatele Mieszczańie od swych Reprezentantów do wyboru przywilejowani są obowiązani o potrzebny starać się fundusz do Administracyi Policyi mieyscowej i opłacenia Urzędników potrzebny.

Gdzie dotąd to nie stało się tam Kamery Nasze Woienno-Ekonomiczne to uskutecznić mają, Obowiązkiem Ich w tym razie jest, aby tak Mieszczańom iako y Zwierzchnością Dóbr w tem, ułatwić expensa, ażeby Osobom Magistratowym przydawać dependujące od Naszej Decyzyi funkcje, Pensją opatrzone iako to Rendanta Serwisowego y Furażowego w czem jednak nawzajem Uprzywilejowanych do wyboru jest Obowiązkiem na zdolne i umiejętnie Invalidy z Naszego Woyska i Ich umieszczenie w takich funkcjach do których się zdatnymi być okażą, wzglad mieć,

8. Osadzenie pierwszego Mieysca w Magistratach wszelkich Miast, My Sobie Zachowuiemy z warunkiem uchwalonych w tym Edykcie Prawideł na przyszłość, gdy nadewiele zależy od wyboru zupełnie zdatnych Subiekto. To jednak nieprzeszkadza obowiązkowi na Zwierzchności Mieyscowe y Obywatele Mieszczańie względem odwlocznego Starania o wyznaczeniu

müssen. Die von Unseren Kammern angesetzte Beamte in den Städten bleiben daher auch in ihren Stellen.

9. Die Magistrats-Personen in den Städten können ihre Stellen, so wie die übrigen Staats-Beamten, nur aus gesetzlichen Gründen, sonst aber nur durch ihren Abgang verlieren.

Wir befehlen Unseren Landes-Collegien und Beamten, so wie sämmtlichen Eingesessenen in Neu-Ostpreußen, sich hiernach auf das genauste zu achten.

Gegeben Berlin, den 20. März
1800.

Friedrich Wilhelm.

v. Schrötter.

czanie Pensyi z własnego Małutku włożonemu. Postanowieni przez Kammery Nasze Urzędniey w Miastach, zatem też na swoich zostają funkcjach.

9. Osoba Magistratowa w Miastach od Urzędu swego, równe iak inni Urzędnicy kraiovi, tylko z przyczynę Prawnych powodów oddalona być może, inaczey zaś tylko przez odchod funkcyą utraci.

Rozkazuiemy Dykasteryom Naszym i Urzędnikom iako i Wszystkim Prowincji Pruss Nowo-Wschodnich Mieszkańcom, aby scisłe podług tego zachowali się Edyktu.

Dań w Berlinie, dnia 20. Marca
1800.

Fryderyk Wilhelm.

de Schrötter.

